

สรุปข่าวประจำวัน 11-17 มกราคม 2566

“พาณิชย์”เคาะส่วนต่างข้าว งวดที่ 14 ชดเชย 3 ชนิด แต่ยอดจ่ายลด หลังราคาขึ้น

“พาณิชย์”เคาะส่วนต่างประกันรายได้ข้าว งวดที่ 14 จ่ายชดเชย 3 ชนิด ยกเว้นข้าวเปลือกปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียวที่ราคาทะลุเป้าหมาย เผยข้าวเปลือกหอมมะลิรับสูงสุด ตามด้วยข้าวเปลือกเจ้า แต่ยอดจ่ายชดเชยลดลง หลังราคาขยับขึ้น ธ.ก.ส.จะโอนเงินเข้าบัญชีในวันที่ 18 ม.ค.66 แจ้งเกษตรกรขอให้ตรวจสอบบัญชีเงินฝากติดต่อกับ ธ.ก.ส. เพื่อป้องกันความผิดพลาด ส่วนการดำเนินมาตรการเสริม เก็บข้าวเข้ายุ้งฉางแล้วกว่า 2 ล้านตัน ผู้ประกอบการค้าข้าวสต็อกแล้วกว่า 2.3 ล้านตัน

นายอุดม ศรีสมทรง รองอธิบดีกรมการค้าภายใน ในฐานะประธานที่ประชุมคณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เปิดเผยว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงและการชดเชยส่วนต่างราคาตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2565/66 งวดที่ 14 สำหรับเกษตรกรที่แจ้งวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวระหว่างวันที่ 7-13 ม.ค.2566 โดยมีการจ่ายเงินส่วนต่างให้กับเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ และข้าวเปลือกเจ้า ส่วนข้าวเปลือกปทุมธานี และข้าวเปลือกเหนียว ไม่ต้องจ่าย เพราะราคาสูงกว่าเป้าหมาย

โดยการชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันรายได้กับราคาเกณฑ์กลางอ้างอิง งวดที่ 14 ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลิ เกณฑ์กลางตันละ 14,139.99 บาท ชดเชยตันละ 860.01 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 12,040.14 บาท ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ เกณฑ์กลางตันละ 13,540.74 บาท ชดเชยตันละ 459.26 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 7,348.16 บาท ข้าวเปลือกเจ้า เกณฑ์กลางตันละ 9,949.63 บาท ชดเชยตันละ 50.37 บาท ได้รับชดเชยสูงสุดครัวเรือนละ 1,511.10 บาท ส่วนข้าวเปลือกปทุมธานี เกณฑ์กลางตันละ 11,081.16 บาท ซึ่งสูงกว่าราคาประกันที่ตันละ 11,000 บาท และข้าวเปลือกเหนียว เกณฑ์กลางตันละ 12,492.79 บาท ซึ่งสูงกว่าราคาประกันที่ตันละ 12,000 บาท

ทั้งนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะโอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรโดยตรงภายใน 3 วันทำการ หรือภายในวันที่ 18 ม.ค.2566

สำหรับผลการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่าง ณ วันที่ 11 ม.ค.2566 ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินส่วนต่างให้เกษตรกรแล้วในงวดที่ 1-13 สำหรับเกษตรกรที่เก็บเกี่ยวภายในวันที่ 6 ม.ค.2566 จำนวน 2.575 ล้านครัวเรือน โดยการโอนเงินชดเชยส่วนต่างให้เกษตรกรที่ผ่านมา ที่มีกรณีโอนเงินไม่สำเร็จจากปัญหาด้านบัญชีเงินฝาก ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้มีการติดตามแก้ไขปัญหาไประดับหนึ่งแล้ว ทำให้ยอดการโอนเงินให้เกษตรกรไม่สำเร็จลดลง แต่ขอให้เกษตรกรตรวจสอบบัญชีเงินฝากและติดต่อกับ ธ.ก.ส. เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการรับเงินชดเชยส่วนต่างตามโครงการ เช่น กรณีปัญหาชื่อ-สกุล ไม่ตรง บัญชีปิด บัญชีถูกอายัด หรือหากยังไม่มีบัญชีเงินฝากกับ ธ.ก.ส. ขอให้เกษตรกรติดต่อเปิดบัญชีใหม่กับ ธ.ก.ส. สาขาในพื้นที่ เพื่อ ธ.ก.ส. จะได้ดำเนินการโอนเงินให้แก่เกษตรกรได้ต่อไป

นายอุดมกล่าวว่า ในส่วนของการดำเนินมาตรการคู่ขนาน ธ.ก.ส. ได้รายงานว่ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก เกษตรกรและสหกรณ์ เก็บข้าวเปลือกเข้ายุ้งฉางแล้วกว่า 2 ล้านตัน โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการเร่ง

จ่ายสินเชื่อและค่าฝากเก็บให้กับเกษตรกร สำหรับการตรวจสอบสต็อกตามโครงการชดเชยดอกเบี้ยของ ผู้ประกอบการค้าข้าว พบว่า มีการเก็บสต็อกในเดือน พ.ย.-ธ.ค.2565 แล้วกว่า 2.3 ล้านตัน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ ราคาข้าวทุกชนิดอยู่ในระดับที่ดีในขณะนี้ ประกอบกับสถานการณ์การส่งออกข้าวสารมีความต้องการสินค้าเพื่อ จัดส่งให้ทันตามคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยสถานการณ์การส่งออกข้าวในปี 2565 สามารถส่งออกได้ใกล้เคียง 7.7 ล้านตัน สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ 7.5 ล้านตัน และในส่วนของความต้องการใช้ภายในประเทศ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบ ประุงอาหาร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเปิดรับนักท่องเที่ยวจีน โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ ทำให้ราคามีการปรับตัวสูงขึ้น

อย่างไรก็ตาม กรมฯ ได้เพิ่มการติดตามดูแลการซื้อขายข้าวเปลือก ทั้งในเรื่องของการปิดป้ายแสดงราคา รับซื้อ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวัดความชื้น ซึ่งหากพบเห็นว่าท่าข้าวหรือโรงสี ใด ไม่ปิดป้ายแสดงราคา รับซื้อ กดราคารับซื้อ โกงน้ำหนัก หรือมีพฤติกรรมใด ๆ ที่เป็นการเอาเปรียบชาวนา สามารถร้องเรียนได้ที่สายด่วนกรมการค้าภายใน โทร 1569

โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 4 ได้ประกันราคาข้าวเปลือก 5 ชนิด ได้แก่ ข้าวเปลือก หอมมะลิ ต้นละ 15,000 บาท ไม่เกิน 14 ตัน ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ต้นละ 14,000 บาท ไม่เกิน 16 ตัน ข้าวเปลือกเจ้า ต้นละ 10,000 บาท ไม่เกิน 30 ตัน ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ต้นละ 11,000 บาท ไม่เกิน 25 ตัน ข้าวเปลือกเหนียว ต้นละ 12,000 บาท ไม่เกิน 16 ตัน

ที่มา *Commerce News Agency (CNA)*

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะการค้าข้าวเริ่มชะลอลงเพราะใกล้เข้าสู่ช่วงเทศกาลตรุษเวียดนาม (Tet) ส่งผลให้ ภาวะราคาข้าวปรับตัวลดลงเล็กน้อย หลังจากที่ในช่วงก่อนหน้านี้ราคาขึ้นไปแตะระดับสูงสุดนับตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2565 เนื่องจากผู้ค้าข้าวต่างเร่งหาซื้อข้าวเพื่อเตรียมไว้ส่งมอบผู้ซื้อตามสัญญาที่ทำไว้ก่อนหน้านี้ โดยราคา ข้าวขาว 5% อยู่ที่ 445-450 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ลดลงจากระดับ 458 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ โดยในขณะนี้ราคาข้าวเวียดนามถือว่าสูงกว่าผู้ส่งออกรายอื่นๆ

วงการค้าคาดว่า ภาวะการค้าข้าวจะยังคงชะลอตัวลงในช่วงเทศกาลตรุษเวียดนาม (Tet) โดยในช่วงนี้ผู้ ส่งออกกำลังมุ่งเน้นไปที่การส่งมอบข้าวสำหรับสัญญาที่ลงนามไว้แล้ว ขณะที่อุปทานข้าวในประเทศมีน้อยลงหลังจาก ที่ในช่วงปลายปี 2565 ที่ผ่านมา มีการส่งมอบข้าวจำนวนมาก ขณะที่ผู้ค้ากล่าวคาดว่าจะการเก็บเกี่ยวในฤดูการผลิตฤดู หนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (the winter-spring crop) ซึ่งเป็นฤดูเก็บเกี่ยวที่ใหญ่ที่สุดของปีจะเริ่มขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์และ จะสูงสุดตั้งแต่กลางเดือนมีนาคมที่จะถึงนี้

ในปี 2565 เวียดนามส่งออกข้าวเกือบ 7.2 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 3.49 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยมีการ ส่งออกข้าวจำนวนมากไปยังตลาดที่มีความต้องการข้าวเวียดนามมากขึ้น เช่น ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป (EU)

ทั้งนี้ นาย Le Minh Hoan รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบท (MARD) กล่าวว่า การ ส่งออกที่มากขึ้น เป็นสัญญาณว่าข้าวเวียดนามมีคุณภาพดีขึ้น นับตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ข้าวเพื่อการเพาะปลูกและ การกำหนดมาตรฐานให้ตรงตามความต้องการของแต่ละตลาด

ขณะที่ผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ เช่น บริษัท Trung An Hi-tech Farming JSC และ บริษัท Loc Troi Group ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างกลยุทธ์ทางธุรกิจในระยะยาว จึงได้ร่วมมือกับเกษตรกรและสหกรณ์ในเขตที่เป็นแหล่งผลิตที่สำคัญ เพื่อให้อุปทานข้าวมีคุณภาพและมีเสถียรภาพมากขึ้น

ทางด้านนาย Do Ha Nam รองประธานสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) กล่าวว่า ต้องขอบคุณข้าวในกลุ่มข้าวหอมที่ช่วยให้เวียดนามสามารถเอาชนะคู่แข่งในตลาดหลายแห่ง และมีการเติบโตอย่างรวดเร็วในตลาดที่มีความต้องการ เช่น สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นผลจากข้าวหอมและข้าวขาวคุณภาพสูง โดยหลายบริษัทได้รับคำสั่งซื้อจนถึงเดือนเมษายนหรือแม้กระทั่งไตรมาสที่สามของปี 2566 นี้

ขณะที่สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) คาดการณ์ว่า ในปีนี้ผู้ส่งออกข้าวมีข้อได้เปรียบหลายประการจากการที่ราคาข้าวในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น และมีความต้องการข้าวจำนวนมากจากประเทศจีน ฟิลิปปินส์ และแอฟริกา โดยที่ฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นผู้นำเข้าข้าวเวียดนามรายใหญ่ที่สุด ได้คงภาษีนำเข้าไว้ที่อัตรา 35% ในปีนี้ ส่วนผู้นำเข้าข้าวจากเวียดนามรายใหญ่อันดับสองคือจีน ได้ยกเลิกนโยบายปลอดโควิดและเปิดพรมแดนกับเวียดนามอีกครั้ง ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สมาพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF) รายงานว่า ในปี 2565 กัมพูชาส่งออกข้าวสารจำนวน 637,004 ตัน เพิ่มขึ้น 3.23% เมื่อเทียบเป็นรายปี โดยส่งไปยังจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งรวมถึงฮ่องกง และมาเก๊า มีสัดส่วนประมาณ 45.34% ของปริมาณส่งออกทั้งหมด แต่การส่งออกข้าวไปยังจีนในปี 2565 อาจลดลง 6.74% เมื่อเทียบเป็นรายปี จากที่ในปี 2564 มีการส่งออกจำนวน 309,709 ตัน ตัน

ทั้งนี้ ผู้ส่งออกข้าวทั้งหมด 61 ราย ได้ส่งออกข้าวสารไปยังเขตปกครอง 59 แห่ง โดยตลาดจีนแผ่นดินใหญ่ ซึ่งรวมถึงฮ่องกง และมาเก๊า มีปริมาณมากที่สุดจำนวน 288,830 ตัน ตามมาด้วย 25 ประเทศในยุโรปจำนวน 221,504 ตัน 4 ประเทศในอาเซียน (64,733 ตัน)) และประเทศอื่นๆ อีก 27 ประเทศจำนวน 61,937 ตัน

โดยประเภทข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย ข้าวหอมเกรดพรีเมียจำนวน 277,739 ตัน ตามมาด้วยข้าวหอม Sen Kra Op จำนวน 179,070 ตัน ข้าวขาว 153,428 ตัน ข้าวเหนียว 15,781 ตัน ข้าวอินทรีย์ 10,963 ตัน และข้าวเหนียว 23 ตัน

ขณะที่ กระทรวงเกษตรรายงานว่า ในปี 2565 กัมพูชาส่งออกข้าวสาร และข้าวเปลือกจำนวน 637,004 ตัน และ 3.527 ล้านตัน ตามลำดับ สร้างรายได้จำนวน 527.594 และ 631.408 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

นาย Andy Lay Chhun Hour ประธานและซีอีโอของกลุ่มบริษัท City Rice Import Export Co.,Ltd. ระบุว่า การส่งออกข้าวไปยังตลาดจีนที่ลดลง เป็นผลมาจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและปริมาณสำรองที่มีส่วนเกินจำนวนมาก ซึ่งเป็นผลมาจากแห่ซื้อข้าวเพื่อเก็บสต็อกในช่วงก่อนหน้านี้ด้วยความกังวลเรื่องการระบาดของ COVID-19 นอกจากนี้ เขายังชี้ว่าการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯก็มีผลต่อเสถียรภาพของเงินหยวนเมื่อเทียบกับสกุลเงินอื่นๆ ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวสารนำเข้าที่ขายในตลาดจีนมีราคาสูงขึ้น

นอกจากนี้ การที่ผลผลิตข้าวหอมที่เป็นที่นิยมในตลาดจีนมีปริมาณลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงไตรมาสที่ 3 ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน ก็ส่งผลกระทบต่อส่งออกด้วย โดยในปีที่แล้ว บริษัท City Rice Import Export ซึ่งเป็นบริษัทโรงสีข้าวรายใหญ่ในจังหวัดพระตะบอง มีการส่งออกข้าวสารประมาณ 102,000 ตัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดประมาณ 16% โดยส่วนใหญ่ไปยังตลาดจีน และยุโรป

ทั้งนี้ นาย Chhun Hour ถูกมองว่าเป็นบุคคลสำคัญที่อยู่เบื้องหลังที่มีส่วนร่วมในการส่งข้าวหอมผกา ลำดวนเข้าร่วมการประกวด World Best Rice 2022 ในการประชุมข้าวโลกที่จัดโดยองค์กร TRT (The Rice Trader) ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2565 ซึ่งข้าวหอมผกาลำดวน ได้รับรางวัลชนะเลิศข้าวยอดเยี่ยม โลก ซึ่งถือเป็นครั้งที่ 5 ของกัมพูชา โดยข้าวผกาลำดวนเป็นข้าวหอมเมล็ดยาวชนิดหนึ่งที่กลายเป็นตัวเลือกอันดับ ตั๊นๆ ของผู้ซื้อจากต่างประเทศ และเป็นหนึ่งในพันธุ์ข้าวหอมที่ส่งออกภายใต้เครื่องหมายรับรอง “Angkor Malys”

ขณะที่ นายดิธ ดีนา (H.E. Dith Tina) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ได้เรียกร้องให้ปรับปรุงคุณภาพ ของผลผลิตข้าวที่ส่งออก เพื่อให้ได้ราคาที่สูงขึ้นในตลาดต่างประเทศและจะได้กำไรมาก โดยในเดือนพฤศจิกายน 2565 รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเงินเพิ่มอีกประมาณ 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯสำหรับเงินกู้พิเศษ รวมเป็น 93 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับให้โรงสีข้าวนำไปซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรเพิ่มในราคาที่เหมาะสม โดยเฉพาะจากชาวนาใน จังหวัดทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งราคาข้าวมักจะลดลงมากในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ทางด้าน สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ รายงานว่า นาย H.E. Dith Tina รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงกัมพูชา อยู่ระหว่างการเตรียมแผนการส่งเสริมห่วงโซ่การผลิต สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของประเทศ เพื่อดันยอดการส่งออกสินค้าที่มีคุณภาพสูงขึ้น

โดยเมื่อวันที่ 5 มกราคม ในการแถลงข่าวในหัวข้อ “แนวคิดใหม่สำหรับภาคการเกษตรของกัมพูชา” ซึ่ง นาย H.E. Dith Tina เปิดเผยว่า เพื่อการพัฒนาภาคการเกษตร กัมพูชาต้องเพิ่มจำนวนการส่งออกสินค้าที่ปลอดภัย และมีคุณภาพสูง ซึ่งสามารถทำได้โดยเพิ่มจำนวนผลผลิต มูลค่า และความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

บางช่วงของการแถลงระบุว่า ในอดีตภาคการเกษตรของกัมพูชาได้รับการส่งเสริมเฉพาะการเสริมสร้าง ความมั่นคงทางอาหารเท่านั้น ดังนั้นในปัจจุบันกระทรวงเกษตรฯ ต้องพัฒนาในภาคส่วนๆ นี้ ให้เป็นที่น่าสนใจ โดย ตั้งเป้าพัฒนาห่วงโซ่อุปทานทั้งระบบเพื่อรองรับการขยายตัวสำหรับตลาดภายในและต่างประเทศ โดยในส่วนของ ตลาดภายในประเทศ กระทรวงฯ จะมุ่งมั่นในการรักษารับเสถียรภาพของราคาสินค้า และสำหรับตลาด ต่างประเทศนั้น กระทรวงฯ จะผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพสูง เพิ่มมูลค่าเพื่อให้สามารถจำหน่ายใน ราคาที่สูงขึ้น โดยจะไม่มุ่งเน้นเฉพาะแค่ปริมาณการส่งออกอีกต่อไป ซึ่งที่ผ่านมาสินค้าส่งออกพริกไทยจากจังหวัดกัม ปอตถือว่าเป็นประสบความสำเร็จ กระทรวงฯ จึงจะนำความสำเร็จครั้งนี้มาประเมินและศึกษา เพื่อนำไปปรับใช้กับสินค้า เกษตรอื่น ๆ เพื่อการส่งออกในอนาคต อาทิ ยางพารา ข้าว และเมล็ดมะม่วงหิมพานต์

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฯ จะทำงานอย่างใกล้ชิดกับกระทรวงพาณิชย์และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อ ส่งเสริมการส่งออกสินค้าทางการเกษตรไปยังตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศที่มีข้อตกลงการค้าเสรีกับ กัมพูชา

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ จะดำเนินการลดอำนาจการต่อรองราคาของพ่อค้าคนกลางและนายหน้าที่ อยู่เบื้องหลังที่ทำให้สินค้าเกษตรของประเทศมีการขึ้นที่สูงเกินไป โดยจะปรับปรุงระบบการออกใบอนุญาตในการ ประกอบธุรกิจให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยในระหว่างนี้กระทรวงการเกษตรฯ มีแผนที่จะพัฒนาระบบฐานข้อมูลใหม่ให้ สามารถเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยกระทรวงฯ จะขอความร่วมมือจากกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง

ทั้งนี้ คาดว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมาใหม่นี้ จะช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนการก่อนเริ่มปลูกพืชใดๆ และ เมื่อพืชผลโตขึ้น เกษตรกรสามารถถ่ายรูปและอัปโหลดเข้าระบบฯ พร้อมระบุตำแหน่งที่ปลูก ปริมาณโดยประมาณ และเวลาในการเพาะปลูก ซึ่งทำให้ผู้บริโภคสามารถเห็นการเคลื่อนไหวและสื่อสารข้อมูลระหว่างกันได้

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา

ฟิลิปปินส์

สำนักอุตสาหกรรมพืช (the Bureau of Plant Industry; BPI) รายงานว่า ในช่วงต้นปีนี้ (ณ วันที่ 5 มกราคม 2566) ได้เริ่มมีการส่งมอบข้าวจากต่างประเทศแล้ว ซึ่งถือเป็นล็อตแรกของปีนี้ โดยมีจำนวนประมาณ 12,417 ตัน โดยเป็นข้าวจากไทยจำนวนอย่างน้อย 6,500 ตัน และจากเวียดนามประมาณ 5,917 ตัน

ขณะเดียวกันสำนักอุตสาหกรรมพืช (the Bureau of Plant Industry; BPI) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2565 มีการนำเข้าข้าวจำนวน 3,826,238 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 38.07% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,771,249 ตัน ที่มีการนำเข้าทั้งปี 2564 และมากกว่าตัวเลขนำเข้าในปี 2562 (2019) ที่เคยนำเข้าข้าวสูงสุดที่ 3.122 ล้านตัน โดยในปี 2565 มีการนำเข้าข้าวในเดือนสิงหาคม 2565 มากถึง 433,454 ตัน ซึ่งถือเป็นตัวเลขนำเข้าต่อเดือนที่มากที่สุด

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวจากเวียดนามมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 83.07% มีจำนวนประมาณ 3.178 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นประมาณ 34.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.361 ล้านตัน ที่นำเข้าในปี 2021) ตามด้วยเมียนมา จำนวน 244,738 ตัน ไทยจำนวน 183,230 ตัน ปากีสถานจำนวน 198,912 ตัน อินเดียจำนวน 10,095 ตัน จีนจำนวน 9,328.385 ตัน และสิงคโปร์จำนวน 822 ตัน เกาหลีใต้ 400 ตัน ญี่ปุ่น 303 ตัน และสเปน 4.96 ตัน เป็นต้น โดยผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่ ได้แก่ บริษัท NAN STU Agri Traders ซึ่งนำเข้าปริมาณ 199,540.35 ตัน ตามด้วยบริษัท Lucky Buy and Sell จำนวน 163,763 ตัน, บริษัท Manus Dei Resources Ent. Inc. จำนวน 154,571.28 ตัน เป็นต้น

ในปี 2566 นี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the United States Department of Agriculture; USDA) คาดการณ์ว่าฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวประมาณ 3.6 ล้านตัน เนื่องจากยังคงมีการนำเข้าข้าวปริมาณมากจากเวียดนาม ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีนได้รายงานปริมาณการนำเข้าข้าวของจีนในเดือนพฤศจิกายน 2565 มีจำนวน 321,217 ตัน โดยปริมาณลดลงจากเดือนตุลาคม 2565 จำนวน 72,910 ตัน หรือลดลง 18.5% (ปริมาณนำเข้าข้าวในเดือนตุลาคม 2565 จำนวน 394,129 ตัน)

ทั้งนี้ ในเดือนพฤศจิกายน 2565 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยจำนวน 83,138 ตัน มูลค่าประมาณ 43.107 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 11% และ 3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้วที่มีการนำเข้าจำนวน 92,943 ตัน มูลค่าประมาณ 44.394 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และเมื่อเทียบกับเดือนตุลาคม 2565 (ที่มีการนำเข้าจำนวน 65,086 ตัน) ปริมาณเพิ่มขึ้น 28%

ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2565 (มกราคม-พฤศจิกายน 2565) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยจำนวน 631,295.618 ตัน มูลค่าประมาณ 335.131 ล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 28% และ 20% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2564 ที่มีการนำเข้าจำนวน 494,300.650 ตัน มูลค่าประมาณ 278.861 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ที่มา สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 10 ปีงบประมาณ 2565 (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 40,000 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 เมษายน – 10 มิถุนายน 2566 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 พฤษภาคม - 25 มิถุนายน 2566 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 เมษายน – 10 มิถุนายน 2566 4.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 25 เมษายน – 10 มิถุนายน 2566

ผลการประมูลปรากฏว่าญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 40,000 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวเมล็ดกลาง (Non-glutinous milled rice – medium grain) จากสหรัฐฯจำนวน 26,000 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 6 ราย (เสนอข้าวจำนวน 78,000 ตัน) และ 2.ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากไทยจำนวนรวม 14,000 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 11 ราย (เสนอข้าวจำนวน 77,000 ตัน) โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 176,121 เยนต่อตัน (ประมาณ 1,381 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 190,211 เยนต่อตัน (ประมาณ 1,491 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-88.pdf

ในปีงบประมาณ 2022 นี้ (เมษายน 2565-มีนาคม 2566) ญี่ปุ่นจัดการประมูลแบบ Ordinary import ไปแล้ว 10 ครั้ง ซึ่งญี่ปุ่นซื้อข้าวไทยรวม 237,280 ตัน (สัดส่วนประมาณ 55.66% ของข้าวที่ประมูลได้ 426,280 ตัน) ประกอบด้วย ข้าวสารเมล็ดยาว 235,200 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 2,080 ตัน

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) ยังได้ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 5 ของปีงบประมาณ 2022/23 (1 เมษายน 2565-31 มีนาคม 2566) เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจำนวน 30,000 ตัน ประกอบด้วย ข้าวเต็มเมล็ด (ข้าวกล้องหรือข้าวสาร) จำนวน 27,000 ตัน และข้าวหักจำนวน 3,000 ตัน โดยกำหนดส่งมอบวันที่ 30 มิถุนายน 2566

ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นประมูลข้าวได้รวม 1,657 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ดจำนวน 1,257 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 400 ตัน โดยในส่วนของข้าวเต็มเมล็ดนั้น ประกอบด้วยข้าวจากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 140 ตัน อาร์เจนตินา 72 ตัน อินเดีย 304 ตัน และไทย 741 ตัน ส่วนข้าวหัก/ปลายข้าว จากประเทศสหรัฐฯ จำนวน 100 ตัน อาร์เจนตินา 200 ตัน และไทย 100 ตัน

(รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_sbsrice/attach/pdf/index-85.pdf)

การประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ทั้ง 5 ครั้ง ญี่ปุ่นสามารถซื้อข้าวได้รวม 6,547 ตัน โดยซื้อข้าวจากไทยรวม 3,151 ตัน (สัดส่วน 48.13% ของข้าวที่ประมูลได้) ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 2,451 ตัน และข้าวหัก 700 ตัน

กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) py' ได้ประกาศเปิดการประมูลนำเข้าข้าวแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 5 ของ

ปีงบประมาณ 2022/23 (1 เมษายน 2565-31 มีนาคม 2566) ในวันที่ 24 มกราคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจาก ประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP จำนวน 6,480 ตัน

(รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-148.pdf)

ทั้งนี้ การประมูลนำเข้าข้าวในระบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 4 ของ ปีงบประมาณ 2022/23 (เมษายน 2565- มีนาคม 2566) เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2565 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจาก ประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP จำนวน 6,480 ตันนั้น ปรากฏว่าไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอในการประมูล

ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นความตกลง การค้าเสรีที่ครอบคลุมในเรื่องการค้า การบริการ และการลงทุนเพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่าง ประเทศสมาชิก ทั้งในประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงโลก แก่ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งริเริ่มกันมาตั้งแต่ปี 2006 มีชื่อเดิมว่า TPP (Trans-Pacific Partnership) และมีสมาชิกทั้งหมด 12 ประเทศ แต่หลังจากสหรัฐฯ ถอนตัวออกไปเมื่อต้นปี 2017 ประเทศสมาชิก ที่เหลือก็ตัดสินใจเดินหน้าความตกลงต่อโดยใช้ชื่อใหม่ว่า CPTPP ปัจจุบัน สมาชิก CPTPP มีทั้งหมด 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาทรงตัวในระดับสูง (ซึ่งเป็นระดับราคาที่สูงสุดนับตั้งแต่ปลายเดือน พฤศจิกายนที่ผ่านมา) เนื่องจากยังคงมีความต้องการข้าวจากผู้ซื้อต่างประเทศเพิ่มขึ้น เพราะผู้ซื้อบางส่วนหันมาซื้อ ข้าวจากอินเดียที่มีราคาถูกกว่าข้าวไทยและเวียดนาม ขณะที่อุปทานข้าวในตลาดมีเพิ่มขึ้นจากการที่มีผลผลิตฤดูใหม่ ออกสู่ตลาด โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% อยู่ที่ระดับ 375-382 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เทียบกับระดับ 375-382 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

อย่างไรก็ตามในส่วนของข้าวขาว 5% ราคาอยู่ที่ระดับ 398-405 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้นจากระดับ 394-400 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า เนื่องจากตลาดต่างประเทศมีความต้องการมากขึ้น แม้ว่า จะต้องเสียภาษีในอัตรา 20% ก็ตาม แต่ข้าวของอินเดียยังคงมีราคาถูกกว่าคู่แข่งอย่างน้อย 50 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture and Farmers' Welfare (MOAFW)) รายงานว่า ณ วันที่ 13 มกราคม 2566 เกษตรกรได้เพาะปลูกข้าวฤดูการผลิตรอง หรือ Rabi crop ไปแล้วประมาณ 16.375 ล้าน ไร่ เพิ่มขึ้นประมาณ 33.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 12.2625 ล้านไร่ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ฤดูการผลิต รอง หรือ Rabi crop ของอินเดีย จะเริ่มการหว่านเมล็ดในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายนและเก็บเกี่ยวในเดือน มีนาคมถึงเมษายนของทุกปี

มีรายงานว่า รัฐบาลอินเดียได้กำหนดมาตรฐานการกำกับดูแลที่ครอบคลุมสำหรับข้าวบาสมати (regulatory standards for basmati rice) แล้ว ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลอินเดียประกาศมาตรฐานการกำกับ ดูแลสำหรับข้าวบาสมати โดยหน่วยงานมาตรฐานและความปลอดภัยด้านอาหารแห่งอินเดีย (The Food Safety and Standards Authority of India; FSSAI) ได้กำหนดมาตรฐานขนาดเมล็ดข้าวเฉลี่ยที่ยอมรับได้และข้อจำกัดที่

ยอมรับได้ของเมล็ดข้าวที่มีข้อบกพร่องหรือเสียหาย รวมถึงจำนวนข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติ และส่วนประกอบทางธรรมชาติบางอย่าง

โดยมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงาน FSSAI จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2566 ซึ่งการกำหนดมาตรฐานข้าวในครั้งนี้ เป็นไปเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ทั้งนี้ มาตรฐานข้าวบาสมชาติโดยหน่วยงาน FSSAI ระบุไว้ว่า

- ความยาวเฉลี่ยของเมล็ดข้าวบาสมชาติที่ปรั่งสุก ไม่ว่าจะปรั่งสุกแล้ว ข้าวสารที่สีแล้ว ข้าวนึ่ง หรือข้าวที่สีแล้ว ควรมีความยาวเป็น 12 มิลลิเมตรขึ้นไป

- สัดส่วนของเมล็ดพันธุ์ข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมชาติไม่ควรเกิน 15% โดยปริมาณ เมล็ดหักไม่ควรเกิน 5% และเมล็ดที่เสียหายไม่ควรเกิน 1%

- มาตรฐานยังระบุค่าที่ยอมรับได้สำหรับความชื้นของเมล็ดข้าว ปริมาณอะมิโลส และกรดยูริก (uric acid)

- มาตรฐานยังกำหนดให้ข้าวบาสมชาติต้องปราศจากการปรุงแต่งสี สารที่ใช้ในการขัดสี และกลิ่นสังเคราะห์ (artificial coloring, polishing agents, and artificial fragrances)

ทั้งนี้ ในประกาศยังระบุว่าข้าวบาสมชาติเป็นข้าวคุณภาพระดับพรีเมียมและมีราคาสูงกว่าพันธุ์ที่ไม่ใช่ข้าวบาสมชาติ ซึ่งในปัจจุบันข้าวบาสมชาติมีแนวโน้มที่จะถูกปลอมปนหลายประเภทเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจรวมถึงการผสมข้าวอย่างอื่นที่ไม่เป็นไปตามประกาศ รวมถึงข้าวพันธุ์ที่ไม่ใช่บาสมชาติ

ดังนั้นเพื่อให้แน่ใจว่าจะมีข้าวบาสมชาติที่เป็นของแท้ที่ได้มาตรฐานทั้งในตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออก หน่วยงาน FSSAI จึงได้แจ้งเกี่ยวกับมาตรฐานการกำกับดูแลสำหรับข้าวบาสมชาติไปยังหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆด้วย

ในช่วงเดือนเมษายนถึงตุลาคมของปีงบประมาณปัจจุบัน การส่งออกข้าวหอมบาสมชาติและข้าวที่ไม่ใช่บาสมชาติของอินเดียเพิ่มขึ้น 7.37% เป็นประมาณ 12.697 ล้านตัน แม้ว่าจะมีข้อจำกัดในการส่งออกก็ตาม ซึ่งเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณที่แล้วที่มีปริมาณ 11.825 ล้านตัน

ที่มา *Oryza.com*

บังกลาเทศ

สำนักข่าว Prothomalo รายงานว่า รัฐบาลบังกลาเทศได้ตัดสินใจซื้อข้าวหนึ่งจากอินเดียจำนวน 300,000 ตัน โดยกระทรวงอาหาร (The Ministry of Food) จะนำเข้าข้าวโดยตรงจากรัฐบาลอินเดียจำนวน 200,000 ตัน ภายใต้ข้อตกลงแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G2G) ส่วนที่เหลืออีก 100,000 ตัน จะนำเข้าผ่านการประกวดราคานำเข้าข้าวทั่วไป (global rice import tender)

ทั้งนี้ กระทรวงฯได้เริ่มกระบวนการนำเข้าจากอินเดียแล้ว โดยรัฐบาลกำลังนำเข้าข้าวจากบริษัทที่ดำเนินการโดยรัฐบาลอินเดีย 2 แห่งในราคาประมาณ 433.6 เหรียญสหรัฐต่อตัน และ 436.5 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งราคาดังกล่าวสูงกว่าราคาที่เสนอโดยบริษัทเอกชนในการประกวดราคานำเข้าข้าวทั่วไปทั้ง 2 ครั้ง ที่ราคา 393 เหรียญสหรัฐต่อตัน และ 397 เหรียญสหรัฐต่อตัน

ทั้งนี้ กระทรวงอาหารได้เลือกบริษัท Bagadiya Brothers Private Limited ของอินเดียให้เป็นผู้ชนะการเสนอราคาการประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 2 (วันที่ 21 ธันวาคม 2565) เนื่องจากเสนอราคาต่ำสุดที่ 393.19 เหรียญสหรัฐต่อตัน จากผู้เข้าร่วมประมูล 4 ราย และได้เลือกบริษัท Agrocrop International Private Limited ซึ่งตั้งอยู่

ในสิงคโปร์ในการประกวดราคาการประมูลนำเข้าข้าวครั้งที่ 3 (วันที่ 27 ธันวาคม 2565) เนื่องจากราคาเสนอต่ำสุดที่ 397.03 เหรียญสหรัฐต่อดัน จากผู้เข้าร่วมประกวดราคา 3 ราย

ก่อนหน้านี้ มีรายงานว่า รัฐบาลบังคลาเทศได้เสนอซื้อข้าวจากสหกรณ์อินเดีย ในราคาที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับราคาที่เสนอโดยบริษัทเอกชนในการประมูลประมาณ 40 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพื่อที่จะนำเข้าข้าวหนึ่งจำนวน 2 แสนตัน ในข้อตกลงแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยข้อตกลงดังกล่าวจะเป็นการนำเข้าผ่านสหพันธ์สหกรณ์แห่งชาติ (National Cooperative Consumers Federation; NCCF) และบริษัท Employees Consumer Cooperative Society Ltd. หรือที่รู้จักกันในนาม “Kendriya Bhandar” โดยจะนำเข้ารายละ 100,000 ตัน
ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน รายงานว่า เมื่อช่วงเดือนธันวาคม 2565 ที่ผ่านมา รัฐบาลอิหร่านได้ประกาศระงับการนำเข้าข้าวจากประเทศอินเดียเป็นการชั่วคราว เนื่องจากจากปัญหาความขัดแย้งทางการค้าระหว่างอิหร่านและอินเดียที่เกิดขึ้นประมาณหนึ่งเดือนก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะเหตุการณ์ที่อินเดียตีกลับสินค้าเกษตรส่งออกของอิหร่านหลายรายการ อาทิ แอปเปิ้ล และกีวี จากสาเหตุดังกล่าว รวมไปถึงปัญหาการชำระเงินและการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกิดขึ้นจากระบบการค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้าหรือ ระบบ Barter trade ระหว่างอิหร่านกับอินเดีย ทำให้อิหร่านได้ออกประกาศห้ามนำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดียเป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขปัญหาและตอบโต้มาตรการกีดกันทางการค้า

จากประเด็นปัญหาข้างต้น เมื่อเร็วๆ นี้ อิหร่านจึงตัดสินใจปิดระบบลงทะเบียนนำเข้าข้าว ซึ่งเป็นการประกาศห้ามนำเข้าข้าวไปโดยปริยาย ไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณปัจจุบัน คือสิ้นเดือนมีนาคม 2566 ทั้งๆ ที่ในความเป็นจริงปริมาณข้าวสำรองที่ต้องใช้ในช่วงเทศกาลสำคัญ ยังขาดแคลนอยู่มาก รวมไปถึงโควตานำเข้าปีงบประมาณ 2566 ที่ยังไม่มีการเติมเต็ม

ทั้งนี้ ปริมาณโควตาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศของอิหร่านในแต่ละปีจะมีความไม่แน่นอนและแตกต่างกันมากระหว่างตัวเลขของภาครัฐและเอกชน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลของความไม่ลงรอยกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชน รวมไปถึงการคำนวณและอ้างอิงสถิติตัวเลขผลผลิตข้าวภายในประเทศที่แตกต่างกัน เช่น ในปีงบประมาณปัจจุบัน สมาคมผู้ค้าข้าวอิหร่านได้รายงานสถิติการนำเข้าข้าวแล้วที่จำนวน 1.274 ล้านตัน ซึ่งหากยึดสถิติตัวเลขดังกล่าวเป็นหลักก็แสดงว่าอิหร่านยังมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศก่อนสิ้นปีงบประมาณ 2566 อีกประมาณ 300,000 ตัน เพื่อเติมเต็มความต้องการบริโภคภายในประเทศที่มีปริมาณเฉลี่ย 1.5 ล้านตันต่อปี

ดังนั้น จากตัวเลขของภาคเอกชนนี้รัฐบาลจึงควรเปิดให้มีการนำเข้าข้าวเพิ่มเพื่อให้เพียงพอในการตอบสนองความต้องการของตลาดในช่วงการเฉลิมฉลองเทศกาลขึ้นปีใหม่และการถือศีลออกที่กำลังจะมาถึง โดยอาจมองหาแหล่งนำเข้าทดแทนที่ไม่ใช่ตลาดอินเดีย เช่น ปากีสถาน และไทย เป็นต้น

ในขณะที่เดียวกันจากสถิติตัวเลขการนำเข้าของภาครัฐ โดยกระทรวงเกษตรจีฮัด (Ministry of Agriculture Jihad) พบว่ามีตัวเลขปริมาณการนำเข้าที่แตกต่างออกไป โดยจากข้อมูลรายงานล่าสุดของกระทรวงฯ อิหร่านนำเข้าข้าวจากต่างประเทศในปีงบประมาณปัจจุบันแล้วจำนวน 1.4 ล้านตัน ซึ่งเมื่อรวมกับผลผลิตภายในประเทศแล้วถือว่าเป็นปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดผู้บริโภค ในขั้นนี้จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศอีก และจากสถิติตัวเลขของภาครัฐนี้เองจึงนำไปสู่การห้ามนำเข้าข้าวในช่วงเดือนที่เหลือของ

ปีงบประมาณปัจจุบันของรัฐบาลอิหร่าน โดยการปิดระบบลงทะเบียนผู้นำเข้าข้าว ทั้งที่เป็นส่วนโควตาของรัฐบาลและของเอกชน ดังนั้น จึงมีเสียงสะท้อนออกมาจากภาคเอกชนว่าอิหร่านอาจประสบปัญหาข้าวราคาแพงและขาดแคลนข้าวดังเช่นในปีที่ผ่านมา จากผลพวงของการประกาศห้ามนำเข้าดังกล่าว ซึ่งจะนำไปสู่วิกฤติที่รัฐบาลไม่สามารถควบคุมหรือเข้าแทรกแซงราคาได้

นอกจากความขัดแย้งด้านปริมาณข้าวแล้ว ยังพบว่าภาครัฐและเอกชนอิหร่านยังคงมีความเห็นที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องของการตลาดนำเข้า หรือแหล่งนำเข้าข้าวที่สำคัญเพื่อทดแทนตลาดอินเดีย โดยในกรณีนี้ นายสาลา สากัต รองประธานสมาคมผู้นำเข้าข้าวอิหร่านได้ให้สัมภาษณ์กับสื่อท้องถิ่นหลายฉบับว่า การหาแหล่งทดแทนการนำเข้าข้าวเพื่อนำเข้าให้ทันก่อนสิ้นปีงบประมาณปัจจุบัน โดยหันไปนำเข้าจากปากีสถานและไทยนั้น อาจยังคงเป็นไปได้เนื่องจากเวลาที่กระชั้นชิดเกินไป ซึ่งในขั้นตอนปกติจะต้องใช้เวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า 6 เดือน ดังนั้น ในความเป็นจริงแล้วหากมีความจำเป็นเร่งด่วนอิหร่านยังคงต้องพึ่งพาอินเดียในฐานะแหล่งนำเข้าสำคัญ

นอกจากนี้ การนำเข้าข้าวชนิดอื่นๆ ที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิอาจไม่ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้บริโภคชาวอิหร่านเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามภาคเอกชนรายนี้ยังได้ให้ความเห็นว่าหากรัฐบาลประกาศห้ามนำเข้าข้าวในช่วงที่เหลือของปีงบประมาณปัจจุบันแล้ว เพื่อเป็นการรักษาสมดุลด้านปริมาณและราคา รัฐบาลควรเปิดให้มีการนำเข้าในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวข้าวของอิหร่าน (สิงหาคม-พฤศจิกายน 2566) ด้วย

ทั้งนี้ การปิดระบบลงทะเบียนนำเข้าข้าวหรือการห้ามนำเข้าข้าวจากต่างประเทศนี้อาจเป็นหนึ่งสาเหตุที่จะนำไปสู่สถานการณ์ปั่นป่วนของตลาดข้าวดังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปีที่ผ่านมา เพราะจะเป็นข้ออ้างของภาคเอกชนว่ามีปริมาณข้าวขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งท้ายสุดก็จะนำไปสู่การกักตุนข้าวโดยผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายในประเทศเพื่อเก็งกำไรด้านราคา โดยเฉพาะข้าวที่เป็นผลผลิตในประเทศที่ตามปกติจะมีราคาสูงกว่าข้าวนำเข้าถึง 3 เท่า ซึ่งจะส่งผลให้เกิดวิกฤติข้าวขาดแคลนและราคาสูงได้ โดยเฉพาะในช่วงที่ใกล้กับเทศกาลขึ้นปีใหม่และช่วงถือศีลลอด (เดือนรอมดอน) ซึ่งเป็นช่วงที่มีความต้องการบริโภคข้าวมากที่สุดของชาวอิหร่าน

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2022/23 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-31 สิงหาคม 2566) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2565-10 มกราคม 2566 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 446,829 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 12.73% เมื่อเทียบกับจำนวน 396,377 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 89,450 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 88,387 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้า 357,379 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 16.04% เมื่อเทียบกับจำนวน 307,989 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 202,252 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 27.87% เมื่อเทียบกับจำนวน 158,167 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 10 มกราคม 2566 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 37,011 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-10 มกราคม 2566 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ฝรั่งเศส 73,999 ตัน อิตาลี 71,260 ตัน เนเธอร์แลนด์ 57,429 ตัน โปแลนด์ 34,589 ตัน สเปน 34,461 ตัน เบลเยียม 33,835 ตัน บัลแกเรีย 27,901 ตัน โปรตุเกส 25,148 ตัน เยอรมนี 22,478 ตัน โรมานี 17,221 ตัน สาธารณรัฐเชค 15,048 ตัน สวีเดน 8,895 ตัน

สโลวาเกีย 5,909 ตัน ฮังการี 3,577 ตัน เดนมาร์ก 3,206 ตัน ไอร์แลนด์ 2,436 ตัน ออสเตรีย 1,933 ตัน ลิทัวเนีย 1,803 ตัน ไชปรัส 1,776 ตัน ฟินแลนด์ 1,530 ตัน มอลต้า 1,116 ตัน ลัตเวีย 578 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2022/23 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-8 มกราคม 2566 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากจีน จำนวน 27,810 ตัน เพิ่มขึ้น 130.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 25,976 ตัน ลดลง 53.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากกายอานาจำนวน 20,838 ตัน เพิ่มขึ้น 10.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 14,806 ตัน เพิ่มขึ้น 81.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 9,760 ตัน เพิ่มขึ้น 39.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 97,002 ตัน เพิ่มขึ้น 71.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 62,237 ตัน เพิ่มขึ้น 48.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 47,264 ตัน ลดลง 8.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถาน 29,588 ตัน เพิ่มขึ้น 4.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 23,583 ตัน ลดลง 7.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 110,844 ตัน เพิ่มขึ้น 3.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากบราซิลจำนวน 28,276 ตัน เพิ่มขึ้น 395.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอาร์เจนตินาจำนวน 13,015 ตัน เพิ่มขึ้น 1,580.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 8,880 ตัน เพิ่มขึ้น 5.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 5,809 ตัน ลดลง 25.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-8 มกราคม 2566 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น บัลแกเรีย 27,845 ตัน โปรตุเกส 21,772 ตัน เนเธอร์แลนด์ 21,510 ตัน สเปน 20,321 ตัน อิตาลี 16,076 ตัน เบลเยียม 14,083 ตัน ฝรั่งเศส 6,470 ตัน โปแลนด์ 2,274 ตัน เยอรมนี 1,380 ตัน เดนมาร์ก 634 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 63,283 ตัน เนเธอร์แลนด์ 49,091 ตัน อิตาลี 35,320 ตัน เบลเยียม 25,173 ตัน โปแลนด์ 22,497 ตัน เยอรมนี 15,875 ตัน สาธารณรัฐเชค 15,713 ตัน โรมานี (RO) 15,117 ตัน สเปน 9,736 ตัน สวีเดน 8,823 ตัน สโลวีเนีย (SI) 5,553 ตัน บัลแกเรีย 4,105 ตัน กรีซ (EL) 3,926 ตัน โปรตุเกส 3,146 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 2,804 ตัน ฮังการี 2,596 ตัน ลิทัวเนีย 2,783 ตัน เดนมาร์ก 2,334 ตัน ออสเตรีย 1,864 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 130,440 ตัน เนเธอร์แลนด์ 24,460 ตัน ฝรั่งเศส 8,502 ตัน สเปน 7,746 ตัน โปรตุเกส 6,607 ตัน อิตาลี 1,845 ตัน เยอรมนี 845 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2565-8 มกราคม 2566 เช่น อิตาลี 44,364 ตัน สเปน 18,465 ตัน เบลเยียม 9,899 ตัน กรีซ (EL) 8,381 ตัน บัลแกเรีย 6,651 ตัน เนเธอร์แลนด์ 5,659 ตัน โปรตุเกส 4,962 ตัน ลิทัวเนีย 2,344 ตัน เยอรมนี 1,048 ตัน โรมานี 904 ตัน โปแลนด์

901 ตัน สาธารณรัฐชเวต 850 ตัน ฝรั่งเศส 798 ตัน เป็นต้น และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 1,617 ตัน เบลเยียม 1,218 ตัน อิตาลี 931 ตัน กรีซ (EL) 532 ตัน โปรตุเกส 374 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนมกราคม 2566 โดยภาวะราคาข้าวของสหรัฐฯปรับตัวสูงขึ้นอยู่ที่ระดับ 735 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ซึ่งเป็นราคาที่สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2008 เนื่องจากอุปทานข้าวในประเทศยังคงอยู่ในภาวะตึงตัว แม้ว่าจะเริ่มมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูใหม่แล้ว ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวของสหรัฐฯยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าประเทศอื่นๆ ขณะที่ราคาข้าวของอุรุกวัยทรงตัวอยู่ที่ระดับ 565 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

ในส่วนของราคาข้าวเวียดนามปรับขึ้น 23 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ในระดับ 474 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากต่างประเทศมากขึ้นขณะที่อุปทานข้าวในประเทศอยู่ในภาวะตึงตัว ขณะที่ราคาข้าวของไทยปรับสูงขึ้น 41 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ระดับ 495 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น ประกอบกับมีความต้องการข้าวจากประเทศในอาเซียนมากขึ้น เช่น อินโดนีเซีย และประเทศในตะวันออกกลาง เช่น อิรัก ขณะที่ราคาข้าวของปากีสถานปรับตัวเพิ่มขึ้น 23 เหรียญสหรัฐฯมาอยู่ที่ 461 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากอุปทานข้าวมีจำกัดเพราะผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมครั้งรุนแรง ส่วนราคาข้าวอินเดียลดลง 5 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ที่ระดับ 395 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยราคาข้าวอินเดียยังคงเป็นระดับราคาที่ต่ำที่สุดในโลก

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้ประมาณการว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2565/66 (2022/23) (ปีปฏิทิน 2566) ในเบื้องต้นจะมีจำนวน 502.97 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 514.95 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2564/65 (2021/22) (ปีปฏิทิน 2565) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น ปากีสถาน บราซิล สหรัฐฯ เกาหลีใต้ ไนจีเรีย จะมีผลผลิตลดลงจากปีก่อน โดยคาดว่าในปี 2565/66 (ปี 2566) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 145.95 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.0% จากจำนวน 148.99 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 125.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 130.29 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 35.65 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 34.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 27.23 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.41 ล้านตัน ลดลง 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.45 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 6.6 ล้านตันข้าวสาร ลดลงถึง 29.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 9.32 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 7.24 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 5.93 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศสหรัฐฯจะมีผลผลิต 5.09 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 16.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 6.08 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.04 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเกาหลีใต้จะมีผลผลิต 3.76 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเนปาลคาดว่าจะ

มีผลผลิตข้าว 3.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.9% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ขณะที่ประเทศไทยคาดว่าจะในปี 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีผลผลิต 20.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565)

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีการบริโภคข้าวประมาณ 516.10 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 520.09 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) เนื่องจากคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ทั้งจีน อินเดีย เมียนมา จะบริโภคข้าวลดลง โดยคาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 153.95 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) อินเดีย 108.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) บังคลาเทศ 36.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อินโดนีเซีย 35.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เวียดนาม 21.5 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2564/65 ฟิลิปปินส์ 15.75 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เมียนมา 10.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ญี่ปุ่น 8.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2564/65 ไนจีเรีย 7.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 บราซิล 7.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2564/65 เนปาล 4.75 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 สหรัฐฯ 4.67 ล้านตัน ลดลง 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 กัมพูชา 4.1 ล้านตัน ลดลง 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อียิปต์ 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เกาหลีใต้ 4.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และไทย 12.8 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับจำนวน 12.8 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 เป็นต้น

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2565/66 (ปี 2566) คาดว่าจะอยู่ที่ 169.98 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 7.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 183.11 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 (2565) เนื่องจากคาดว่าสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มลดลงจากการที่มีความต้องการบริโภคข้าวมากขึ้นแต่ยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 63.53% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกข้าวของอินเดียก็มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกัน (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 17.64% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) โดยคาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปี 2566) ประเทศจีนจะมีสต็อกข้าวประมาณ 108.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) อินเดีย 30 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 11.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ฟิลิปปินส์ 4.76 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 5.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อินโดนีเซีย 2.76 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 5.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ไนจีเรีย 1.84 ล้านตัน ลดลง 10.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ญี่ปุ่น 1.79 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 9.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และสหรัฐฯ 1.02 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 19.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ขณะที่ในส่วนของประเทศไทยนั้นคาดว่าสต็อกปลายปี 2565/66 (ปี 2566) จะมีประมาณ 2.23 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 32.0% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2564/65 (ปี 2565) ที่จำนวน 3.28 ล้านตัน เพราะคาดว่า การส่งออกข้าวในปี 2566 มีแนวโน้มที่จะส่งออกได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า

ทางด้านการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีปริมาณลดลงมาที่ประมาณ 54.38 ล้านตันข้าวสาร ลดลงประมาณ 3.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 56.43 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) เพราะคาดว่าประเทศอินเดีย ปากีสถาน สหรัฐฯ จีน กัมพูชา บราซิล อูรุกวัย จะส่งออกลดลงจากปีก่อนหน้า แม้ว่าประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ เช่น ไทย เวียดนาม เมียนมา และออสเตรเลีย จะมีแนวโน้มส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ประกอบกับประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น จีน ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย อิรัก ไต้หวัน รัสเซีย เซเนกัล ศรีลังกา เวียดนาม กินี คาดว่าจะนำเข้าข้าวลดลง

ทั้งนี้ในส่วนของตลาดนำเข้านั้นคาดว่าในปี 2566 ประเทศจีนจะนำเข้าประมาณ 5.2 ล้านตัน ลดลง 16.1% เมื่อเทียบกับปี 2565 ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 3.6 ล้านตัน ลดลง 2.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหภาพยุโรปจะนำเข้าประมาณ 2.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.0% เมื่อเทียบกับปี 2565 ไนจีเรียคาดว่าจะนำเข้าจำนวน 2.2 ล้านตัน ลดลง 8.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 อิรักคาดว่าจะนำเข้า 1.6 ล้านตัน ลดลง 20.0% เมื่อเทียบกับปี 2565 ไอโอรี่โคสต์คาดว่าจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน ลดลง 6.3% จากปี 2565 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะนำเข้า 1.43 ล้าน เพิ่มขึ้น 9.6% เมื่อเทียบกับปี 2565 ซาอุดีอาระเบียคาดว่าจะนำเข้า 1.3 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 อิหร่านคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 มาเลเซียคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 เนปาลคาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 22.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 เซเนกัลคาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน ลดลง 26.7% เมื่อเทียบกับปี 2565

แอฟริกาใต้คาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 เอธิโอเปียคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 เวียดนามคาดว่าจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน ลดลง 33.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 เอธิโอเปียคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.6% เมื่อเทียบกับปี 2565 บราซิลคาดว่าจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 กินีคาดว่าจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน ลดลง 5.9% เมื่อเทียบกับปี 2565 เม็กซิโกคาดว่าจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 อินโดนีเซียคาดว่าจะนำเข้า 0.75 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 โมซัมบิกคาดว่าจะนำเข้า 0.7 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 ศรีลังกาคาดว่าจะนำเข้า 0.7 ล้านตัน ลดลง 15.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 ญี่ปุ่นคาดว่าจะนำเข้า 0.69 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 ปี สหราชอาณาจักรคาดว่าจะนำเข้า 0.66 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 แองโกลาคาดว่าจะนำเข้า 0.65 ล้านตัน ลดลง 13.3% เมื่อเทียบกับปี 25658

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2566 คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 8.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.6% เมื่อเทียบกับ 7.9 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2565 ส่วนอินเดียคาดว่าจะในปี 2566 จะส่งออกได้ 20.5 ล้านตัน ลดลง 6% เมื่อเทียบกับจำนวน 21.8 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 ขณะที่เวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 7.2 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 4.0 ล้านตัน ลดลง 16.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 4.8 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2565 เมียนมาคาดว่าจะส่งออก 2.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 จีนคาดว่าจะส่งออกได้ 2.2 ล้านตัน ลดลง 2.2% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 2.15 ล้านตัน ลดลง 0.5% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 2.16 ล้านตัน ในปี 2565 กัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 1.6 ล้านตัน ลดลง 5.9% เมื่อเทียบกับปี 2565 บราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 1.1 ล้านตัน ลดลง 20.0% เมื่อเทียบกับปี 2565 อุรุกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.9 ล้านตัน ลดลง 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 ปารากวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.7 ล้านตัน ลดลง 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหภาพยุโรปคาดว่าจะส่งออกได้ 0.4 ล้านตัน ลดลง 9.1% เมื่อเทียบกับปี 2565 กายอานาคาดว่าจะส่งออกได้ 0.38 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 อาร์เจนตินาคาดว่าจะส่งออก 0.35 ล้านตัน ลดลง 12.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 ออสเตรเลียคาดว่าจะส่งออก 0.23 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 เป็นต้น

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, January 2023)